

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

69. w związku z powyższym podkreśla, że należy poświęcić szczególną uwagę monitorowaniu cywilnych operacji zarządzania kryzysowego, które angażuje zasoby Rady, Komisji i państw członkowskich i wymaga od nich różnego zakresu odpowiedzialności, by zapewnić optymalną skuteczność i koordynację;

70. dostrzega korzyści wynikające ze wspólnych posiedzeń konsultacyjnych między biurem Komisji Spraw Zagranicznych, biurem Komisji Budżetowej oraz przewodniczącym Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa, co przewiduje wspomniane wyżej porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r.; jednocześnie popiera pomysł, by przewodniczący lub sprawozdawcy komisji parlamentarnych odpowiedzialnych za działania zewnętrzne byli włączeni w prace nowego komitetu pojednawczego dla nowej procedury budżetowej, jeżeli zostanie to uznane za konieczne w kontekście rocznej procedury;

71. w duchu wspomnianego porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r., które przewiduje ustrukturyzowany dialog między Radą a Parlamentem, zwraca się do Rady z prośbą o informowanie Parlamentu przed przyjęciem decyzji pociągających za sobą wydatki na WPZiB;

72. uważa całkowitą kwotę 1 740 mln euro, przyznaną WPZiB na lata 2007–2013, za niewystarczającą do realizacji ambitnych, specyficznych celów UE będącej ważnym podmiotem na arenie światowej; przyznaje jednocześnie, że środki finansowe przypisane WPZiB na rok 2008 w wysokości 285 mln euro stanowią zdecydowany krok naprzód w porównaniu ze środkami przypisanymi w ubiegłych latach (oraz wzrost w wysokości 125 mln euro w stosunku do roku 2007); podkreśla, że wzrostowi temu muszą towarzyszyć wzmocnione działania w zakresie kontroli parlamentarnej i lepsza współpraca z Radą;

73. przedstawi szczegółowe propozycje dotyczące finansowania i kontroli budżetowej ESDZ w kontekście przyszłego sprawozdania w tej sprawie;

*
* *

74. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu ONZ, sekretarzowi generalnemu NATO oraz przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

Europejska Strategia Bezpieczeństwa oraz EPBiO

P6_TA(2008)0255

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie wdrażania Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa oraz EPBiO (2008/2003(INI))

(2009/C 285 E/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Europejską Strategię Bezpieczeństwa (ESB) przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r.,
- uwzględniając Traktat z Lizbony, podpisany w Lizbonie w dniu 13 grudnia 2007 r.,
- uwzględniając konkluzje Prezydencji Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2007 r.,
- uwzględniając sprawozdania dotyczące europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO) sporządzone przez prezydencję Rady UE z dnia 18 czerwca i 10 grudnia 2007 r.,

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

- uwzględniając wspólne posiedzenie ministrów obrony zgromadzonych w ramach Rady i rozwoju UE w dniach 19-20 listopada 2007 r.,
 - uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady w dniach 19-20 listopada 2007 r., dotyczące bezpieczeństwa i rozwoju oraz EPBiO,
 - uwzględniając sprawozdanie madryckie przedstawione przez grupę studyjną ds. bezpieczeństwa ludzkiego w dniu 8 listopada 2007 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie ESB ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie wdrożenia ESB w kontekście EPBiO ⁽²⁾,
 - uwzględniając wspólną strategię UE-Afryka przyjętą dnia 9 grudnia 2007 r. w Lizbonie i powołanie generała Pierra-Michela Joany na stanowisko specjalnego doradcy Wysokiego Przedstawiciela UE ds. afrykańskich zdolności operacyjnych w zakresie utrzymania pokoju od dnia 1 marca 2008 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 września 2007 r. w sprawie operacji EPBiO w Czadzie i w Republice Środkowoafrykańskiej ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A6-0186/2008),
- A. mając na uwadze, że w 2007 r. i na początku 2008 r. Rada podjęła ważne decyzje operacyjne dotyczące EPBiO oraz wdrażania ESB, w tym kwestii takich jak:
- a. zapoczątkowanie misji policyjnej UE w Afganistanie (EUPOL Afganistan);
 - b. decyzja o rozpoczęciu operacji wojskowej UE w Czadzie i Republice Środkowoafrykańskiej (EUFOR Czad/RŚA);
 - c. rekonfiguracja i redukcja sił EUFOR Althea w Bośni;
 - d. przygotowanie cywilnej misji UE w Kosowie (EURLEX Kosowo);
 - e. przygotowanie misji UE do spraw reformy sektora bezpieczeństwa w Gwinei Bissau (UESEC Gwinea Bissau);
- B. mając na uwadze, że w 2007 r. i na początku 2008 r. osiągnięto dalsze postępy w dziedzinie potencjału EPBiO oraz wdrażania ESB, w tym:
- a. przyjęcie cywilnego celu podstawowego 2010;
 - b. ustanowienie jednostki ds. cywilnych zdolności planowania i prowadzenia operacji (CPCC) w ramach Sekretariatu Rady,
 - c. osiągnięcie zdolności operacyjnej przez centrum operacyjne UE;
 - d. osiągnięcie pełnej zdolności operacyjnej pozwalającej na szybkie i jednoczesne rozpoczęcie dwóch operacji wojskowych w ramach EPBiO z wykorzystaniem grup bojowych;

⁽¹⁾ Dz.U. C 33 E z 9.2.2006, str. 580.

⁽²⁾ Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, str. 334.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0419.

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

- C. mając na uwadze, że w 2007 r. i na początku 2008 r. odnotowano utrzymujące się niedociągnięcia w dziedzinach EPBiO oraz wdrażania ESB, w tym:
- brak cywilnego korpusu pokojowego UE, którego utworzenia Parlament Europejski domaga się od 2000 r., oraz brak zdolności w dziedzinie ochrony ludności i pomocy humanitarnej, o czym mowa w wielu dokumentach Rady i Komisji od czasu tsunami w 2004 r.;
 - opóźnienia w dostawach i wzrost kosztów związanych z bardzo potrzebnym potencjałem w dziedzinie transportu lotniczego dalekiego zasięgu w postaci wojskowego samolotu transportowego Airbus A400M;
 - brak równowagi pod względem wkładu poszczególnych państw członkowskich w zakresie wysyłania personelu na misje w ramach EPBiO, co ogranicza zdolności UE w zakresie zarządzania kryzysowego;
 - problemy z rekrutacją wystarczającej liczby funkcjonariuszy policji na misje w Afganistanie ze względu na obawy związane z bezpieczeństwem oraz brak indywidualnych perspektyw rozwoju kariery po powrocie;
 - opóźnienia w rozpoczęciu misji EUFOR Czad/RSA spowodowane niepowodzeniem konferencji w sprawie formowania sił zbrojnych, w szczególności ze względu na brak helikopterów;
 - fakt, że ze względu na sprzeciw Turcji dotychczas nie podpisano umów technicznych opracowanych przez UE i NATO z myślą o zapewnieniu koordynacji między międzynarodowymi siłami KFOR a ewentualną przyszłą misją w ramach EPBiO w Kosowie oraz między EUPOL a ISAF w Afganistanie;
- D. mając na uwadze, że traktat lizboński wprowadzi znaczne innowacje w dziedzinie EPBiO;
- E. mając na uwadze, że należy ciągle czynić starania w celu uniknięcia powielania i aby zwiększyć interoperacyjność w ramach UE, oraz mając na uwadze, że najbardziej opłacalną metodą jest dzielenie się i łączenie zasobów obronnych w celu maksymalizacji europejskiego potencjału obronnego;
1. ponownie potwierdza wnioski zawarte w poprzednich rezolucjach Parlamentu dotyczących ESB i EPBiO;

Traktat lizboński

2. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie traktatu lizbońskiego, który przyniesie znaczne innowacje w dziedzinie EPBiO, w szczególności wzmacniając biuro wysokiego przedstawiciela, ustanawiając Europejską Służbę Działań Zewnętrznych oraz wprowadzając artykuł dotyczący wzajemnej pomocy obronnej, klauzulę solidarności oraz stałą współpracę strukturalną w dziedzinie obronności i rozszerzenie tzw. „zadań petersburskich”; ma nadzieję, że proces ratyfikacji zakończy się powodzeniem i w terminie we wszystkich państwach członkowskich; gratuluje tym państwom członkowskim, które już ratyfikowały traktat lizboński; podkreśla, że Parlament będzie wypełniał swoje obowiązki wynikające z obecnie obowiązującego traktatu oraz ściśle monitorował wdrażanie wszelkich nowych zmian;

3. zwraca się do zainteresowanych państw członkowskich o przeanalizowanie możliwości i ewentualnych skutków objęcia istniejących sił wielonarodowych – takich jak Eurocorps, Eurofor, Euro-marfor, żandarmeria europejska, hiszpańsko-włoski oddział wodno-lądowy, europejska grupa lotnicza, europejski zespół koordynacji sił powietrznych w Eindhoven, wielonarodowe centrum koordynacji transportu morskiego w Atenach oraz wszelkie inne oddziały i struktury odpowiednie w przypadku operacji prowadzonych w ramach EPBiO – stałą współpracą strukturalną, przewidzianą w traktacie lizbońskim;

Ocena i uzupełnienie ESB

4. zwraca się do wysokiego przedstawiciela, aby przedstawił w białej księdze ocenę poczynionych postępów oraz wszelkich niedociągnięć we wdrażaniu ESB od 2003 r., obejmującą kwestie takie jak: wnioski wyciągnięte z operacji prowadzonych w ramach EPBiO; związek między zewnętrznymi i wewnętrznymi aspektami bezpieczeństwa (walka z terroryzmem); ochrona granic i krytycznej infrastruktury, w tym ochrona przed atakami cybernetycznymi; bezpieczeństwo dostaw energii jako zadanie wymagające wysiłków cywilnych, gospodarczych, technicznych i dyplomatycznych; nierozwiązane spory regionalne w sąsiedztwie UE, np. w Naddniestrzu, Abchazji, Południowej Osetii i Górskim Karabachu; wyzwania humanitarne i w dziedzinie bezpieczeństwa na kontynencie afrykańskim; skutki zmian klimatycznych i klęsk żywiołowych

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

dla ochrony i bezpieczeństwa ludności, a także rozprzestrzenianie broni masowego rażenia; zachęca do dalszej oceny czy te zagrożenia, ryzyko i wyzwania są bezpośrednio istotne dla szeroko rozumianego europejskiego bezpieczeństwa lub czy tylko posiadają aspekt bezpieczeństwa;

5. zwraca się do wysokiego przedstawiciela o ujęcie w białej księdze propozycji dotyczących poprawy i uzupełnienia ESB, takich jak definicja wspólnych interesów europejskich w zakresie bezpieczeństwa oraz kryteria rozpoczynania misji w ramach EPBiO; ponadto zwraca się do wysokiego przedstawiciela o określenie nowych dążeń w zakresie potencjału cywilnego i wojskowego (w tym struktur dowodzenia i kontroli oraz transportu we wszystkich podmiotach europejskich zajmujących się zarządzaniem kryzysowym, w celach związanych zarówno z EPBiO, jak i z pomocą w przypadku klęsk) oraz o rozważenie wpływu traktatu lizbońskiego na EPBiO i projekty dotyczące nowego partnerstwa UE-NATO;

6. wzywa także wysokiego przedstawiciela do zajęcia się problemem „zastrzeżeń” w wyżej wymienionej białej księdze; mimo, że jest to kwestia suwerenności każdego państwa członkowskiego, uważa, że powinny one zostać ujednoczone w celu ochrony bezpieczeństwa wojsk różnych państw członkowskich przebywających w terenie;

7. jest zdania, że taka biała księga powinna stanowić punkt wyjścia do szerszej debaty politycznej prowadzonej na forum publicznym, przede wszystkim dlatego, że ESB określa podstawowe wartości i cele UE oraz odzwierciedla jej priorytety; podkreśla, że przyszła ocena ESB musi przebiegać pod większą demokratyczną kontrolą i w związku z tym w ścisłej konsultacji ze wszystkimi instytucjami UE, w tym z Parlamentem Europejskim, oraz z parlamentami krajowymi;

Bezpośredni dialog w sprawie bezpieczeństwa z nową administracją USA i Kanadą

8. podkreśla, że NATO stanowi forum transatlantyczne, na którym kwestie bezpieczeństwa porusza większość państw członkowskich UE, USA i Kanada; niemniej jednak zachęca Radę i wysokiego przedstawiciela do podjęcia inicjatyw na rzecz bezpośredniego dialogu w sprawie bezpieczeństwa z przyszłą administracją USA i rządem Kanady w dziedzinach objętych zakresem kompetencji UE; proponuje, by dialog ten koncentrował się na konkretnych kwestiach, jak np. zwiększenie wiarygodności zachodnich wartości w walce z terroryzmem oraz stabilizacji i odbudowie;

Cywilne zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności

9. z zadowoleniem przyjmuje nowy cywilny cel podstawowy 2010, którego realizację rozpoczęto 1 stycznia 2008 r. i który uwzględnia wnioski wyciągnięte z poprzednich misji cywilnych prowadzonych w ramach EPBiO;

10. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie w ramach sekretariatu Rady jednostki CPCC, która posłuży jako cywilny odpowiednik sztabu operacyjnego UE, udzielając pomocy i wsparcia w planowaniu i realizacji misji cywilnych w ramach EPBiO, zapewniając tym samym cywilne dowództwo; wzywa do odzwierciedlenia takiej równowagi w zadaniach i strukturze administracyjnej komórki cywilno-wojskowej;

11. wzywa Radę i Komisję do przeanalizowania możliwości bardziej adekwatnego umocowania organizacyjnego, takiego jak specjalna jednostka w ramach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, tak aby zapewnić bardziej spójne i wszechstronne podejście do cywilnego zarządzania kryzysowego, ponad podziałami instytucyjnymi, co umożliwi lepszą koordynację wewnętrznych instrumentów UE, a także współpracę między UE i organizacjami zewnętrznymi i pozarządowymi;

12. wzywa Radę – w obliczu niezadowolającego planowania i rozmieszczenia sił EUPOL w Afganistanie – do niezwłocznego przeprowadzenia przeglądu kwestii związanych z podejmowaniem decyzji, finansowaniem i rozmieszczaniem sił w odniesieniu do misji cywilnych prowadzonych w ramach EPBiO oraz do wysunięcia konkretnych propozycji, dzięki którym podobne sytuacje nie będą powtarzały się w przyszłości;

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

13. uznaje wysiłki państw członkowskich zmierzające do udostępnienia personelu na misje cywilne EPBiO w dziedzinach ochrony ludności, monitoringu, wsparcia specjalnych przedstawicieli Unii Europejskiej i wsparcia misji; zauważa jednak niedociągnięcia w działaniu sił policyjnych, w praworządności i w administracji cywilnej; podkreśla znaczenie zapewnienia kompetentnego i wysoko wykwalifikowanego personelu na misje EPBiO;
14. wzywa Radę i Komisję do nasilenia współpracy w zakresie cywilnych misji EPBiO i misji granicznych UE, gdzie podział kompetencji między dwoma instytucjami jest niejasny; jest zdania, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych przewidziana w traktacie lizbońskim powinna ułatwić to zadanie; uważa jednak, że konflikty w zakresie kompetencji mogą wciąż występować nawet w ramach traktatu lizbońskiego, co wymagałoby decyzji wysokiego przedstawiciela;
15. wzywa państwa członkowskie do prowadzenia regularnych przeglądów możliwości zapewnienia personelu misji cywilnych w ramach EPBiO oraz do zapewnienia współpracy właściwych władz krajowych w celu opracowania krajowych planów działania dotyczących ewentualnego wkładu, jak w przypadku Finlandii, w tym tworzenia procedur zapewniających perspektywę dalszego rozwoju karier uczestników takich misji oraz właściwego rozważenia rezolucji 1325 (2000) Rady Bezpieczeństwa ONZ dotyczącej obecności kobiet w mechanizmach służących zapobieganiu, zarządzaniu i rozwiązywaniu konfliktów; nalega ponadto, aby opracowano specjalne szkolenia dotyczące ochrony dzieci, zgodnie z wytycznymi UE w sprawie dzieci i konfliktów zbrojnych;
16. uważa za istotne wzmocnienie cywilnego potencjału rozwiązywania konfliktów; wzywa w związku z tym Radę i Komisję do powołania cywilnego korpusu pokojowego UE w celu zarządzania kryzysami i zapobiegania konfliktom, tak jak domagał się tego Parlament Europejski;
17. zauważa, że cenny instrument, jakim jest zespół reagowania cywilnego (CRT), pozostaje niewykorzystany i ubolewa, że eksperci CRT działają niemal wyłącznie indywidualnie, a nie, jak planowano, zespołowo, do czego przygotowały ich szkolenia;
18. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady 2007/779/WE, Euratom z dnia 8 listopada 2007 r. ustanawiającą wspólnotowy mechanizm ochrony ludności⁽¹⁾ oraz decyzję 2007/162/WE, Euratom z dnia 5 marca 2007 r. ustanawiającą Instrument Finansowy Ochrony Ludności⁽²⁾, mające na celu poprawę mobilizacji i koordynacji pomocy w zakresie ochrony ludności w razie poważnych sytuacji kryzysowych w UE lub poza nią;

Bezpieczeństwo ludzi i aspekty bezpieczeństwa w polityce rozwoju

19. przypomina Radzie o jej wynikającej z prawa międzynarodowego odpowiedzialności za zapewnienie pełnego wyszkolenia całego personelu cywilnego i wojskowego zgodnie z międzynarodowymi normami humanitarnymi oraz za przegląd i rozwijanie odpowiednich wytycznych gwarantujących poszanowanie lokalnej ludności, kultury, a także kwestii związanych z płcią;
20. przypomina o znaczeniu praw człowieka oraz uwzględnianiu kwestii płci w głównym nurcie polityki oraz wzywa do nominowania większej liczby kandydatek na wysokie stanowiska kierownicze we Wspólnej Polityce Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz w EPBiO, w tym stanowiska specjalnych przedstawicieli UE, a także ogólnie do ich udziału w operacjach prowadzonych w ramach EPBiO;
21. wzywa państwa członkowskie, aby nadal dążyły do wprowadzenia międzynarodowego zakazu stosowania amunicji kasetowej, dalej pracowały nad metodami wykrywania i niszczenia niewybuchów oraz aby zapewniły pomoc finansową i techniczną krajom jej potrzebującym, a także aby kontynuowały starania w celu zakończenia toczących się negocjacji w sprawie zaostrzenia światowego zakazu min lądowych, globalnego zakazu broni uranowej i światowej kontroli transferu broni konwencjonalnej; z uwagi na powyższe uważa za żenujące, że mimo faktu, iż kodeks postępowania UE w sprawie eksportu broni będzie obchodził w 2008 r. dziesiątą rocznicę powstania, nadal nie jest on prawnie wiążący, a niekontrolowany eksport broni z państw członkowskich UE wydaje się być kontynuowany bez szczególnych przeszkód, nawet do rządów w krajach, gdzie UE rozpoczyna operację EPBiO lub rozważa jej przeprowadzenie; uważa ponadto niebezpieczeństwo, że broń ta może być transferowana przez UE przez terytoria państw członkowskich o mniej surowych kontrolach eksportu do krajów trzecich i/lub dzięki nieodpowiedzialnemu elastycznemu stosowaniu międzynarodowego zezwolenia na import; podkreśla w związku z tym, że ważne jest, aby wszystkie państwa członkowskie stosowały najwyższe standardy kontroli eksportu broni, tak aby zapobiegać sytuacji, w której broń z UE podsycy konflikty;

⁽¹⁾ Dz.U. L 314 z 1.12.2007, str. 9.

⁽²⁾ Dz.U. L 71 z 10.3.2007, str. 9.

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

22. ponownie wyraża zaniepokojenie trwającym rozprzestrzenianiem broni strzeleckiej i lekkiej (SALW), co powoduje niepotrzebne ludzkie cierpienie, zaognia konflikty zbrojne i zwiększa niestabilność, ułatwia ataki terrorystyczne, podważa trwałe rozwój, dobre zarządzanie i praworządność oraz przyczynia się do poważnego łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego; jest zdania, że właściwa integracja strategii redukcji i kontroli SALW musi stać się integralną częścią międzynarodowych programów mających na celu zapobieganie konfliktom i budowanie pokoju po zakończeniu konfliktu; wzywa państwa członkowskie, Radę i Komisję do przekonania rządów do zawarcia ugody w sprawie wiążących przepisów służących kontroli SALW (w tym pośrednictwa i transferów) dzięki międzynarodowemu, regionalnemu i krajowemu ustawodawstwu;

23. podkreśla konieczność podjęcia przez Unię Europejską inicjatywy na rzecz wzmocnienia międzynarodowego systemu kontroli zbrojeń i przyczynienia się w ten sposób do zwiększenia realnego multilateralizmu w ramach porządku międzynarodowego; stwierdza ponadto zbieżność wysiłków na rzecz połączenia kwestii nierozprzestrzeniania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa z ogólnymi celami strategicznymi dotyczącymi budowy bezpieczeństwa w krajach sąsiadujących z Unią Europejską;

24. jest zdania, że rozbrojenie, demobilizacja i reintegracja powinny stanowić integralną część operacji prowadzonych w ramach EPBiO, oraz wzywa Radę, aby we wszelkich stosownych przypadkach uwzględniała w mandacie operacji EPBiO niszczenie lub bezpieczne przechowywanie zdanej broni oraz zapobieganie jej nielegalnemu przekazywaniu, w związku z wnioskami wyciągniętymi z doświadczeń sił NATO SFOR/EUFOR Althea w Bośni;

25. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze w historii wspólne posiedzenie ministrów obrony i rozwoju UE w dniu 19 listopada 2007 r., które stanowiło ważny krok w dziedzinie przeglądu problemów napotykanym przez kraje rozwijające się, wzmacniając spójność i konsekwentność krótkoterminowych działań związanych z bezpieczeństwem oraz długoterminowych działań związanych z rozwojem, prowadzonych przez UE wobec tych krajów; z zadowoleniem przyjmuje także konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i rozwoju z dnia 19 listopada 2007 r., a zwłaszcza nacisk położony w nich na analizę konfliktu i uwzględnianie sytuacji konfliktu, oraz zdecydowanie zachęca Radę i Komisję do wdrożenia tych konkluzji;

26. jest zdania, że 40. rocznica Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej obchodzona dnia 1 lipca 2008 r. powinna być postrzegana jako okazja dla UE do promowania konieczności rozbrojenia jądrowego w jej strategii przeciwko rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, z myślą o komitetach przygotowawczych na nadchodzącą konferencję w sprawie przeglądu układu; podtrzymuje swój pogląd, że oznacza to także konieczność przedstawienia przez „uznane” potęgi nuklearne inicjatyw rozbrojeniowych, aby uczynić Europę strefą wolną do broni nuklearnej i podpisać globalną konwencję zakazującą broni jądrowej;

Dyplomatyczna rola UE w stosunku do irańskiego programu jądrowego

27. podkreśla wiodącą dyplomatyczną rolę UE w sprawie irańskiego programu jądrowego, która angażuje nie tylko wysokiego przedstawiciela występującego w imieniu UE i UE3 (Francja, Niemcy i Wielka Brytania), ale także Stany Zjednoczone, Rosję i Chiny, łącząc różne interesy i stanowiska w dążeniu do wspólnego celu; potwierdza, że ryzyko rozprzestrzeniania związane z irańskim programem jądrowym jest nadal źródłem poważnego zaniepokojenia UE i społeczności międzynarodowej; podkreśla w związku z tym rezolucję z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie Iranu ⁽¹⁾ i popiera rezolucję 1803 (2003) Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 3 marca 2008 r., a także ofertę złożoną Iranowi przez EU3 i USA, Rosję oraz Chiny dotyczącą pokojowego wykorzystania energii jądrowej, współpracy politycznej i gospodarczej, partnerstwa energetycznego, rolnictwa, środowiska naturalnego i infrastruktury, lotnictwa cywilnego oraz współpracy na rzecz rozwoju w zakresie pomocy gospodarczej, socjalnej i humanitarnej;

Transport, komunikacja i wywiad

28. z żalem przyjmuje opóźnienie dostaw i wzrost kosztów samolotu transportowego dalekiego zasięgu A4000M oraz brak dostępnych i operacyjnych helikopterów transportowych bliskiego zasięgu;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0031.

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

29. popiera prace Europejskiej Agencji Obrony (EAO) dotyczące transportu strategicznego i wzywa państwa członkowskie do bardziej zdecydowanych działań na rzecz skompensowania niedostatków; z zadowoleniem przyjmuje środki przejściowe, takie jak SALIS (rozwiązania tymczasowe w zakresie strategicznego transportu powietrznego) oraz zachęca do rozwoju operacyjnej koncepcji łączenia potencjału;

30. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Wielkiej Brytanii, aby dzielono się informacjami o dostępności helikopterów na misje UE w celu lepszej koordynacji flot;

31. z zadowoleniem przyjmuje francusko-niemiecki projekt dotyczący ciężkiego helikoptera transportowego, jednak jest również świadomy złożonych przyczyn niedoboru dostępnych i operacyjnych helikopterów, które to przyczyny są związane głównie z wysokim kosztem lotów i utrzymania; zachęca Radę do zbadania możliwości wypełnienia tej luki w najbliższej przyszłości poprzez wspólne działanie lub wsparcie państw członkowskich w remoncie i modernizacji helikopterów rosyjskiej produkcji, a także utworzenie ośrodka szkoleń w zakresie obsługi helikopterów; powtarza, że, zasadniczo, jedną z głównych przeszkód w modernizacji i przekształceniu europejskich sił zbrojnych, które umożliwiałyby im skuteczne zmierzenie się z wyzwaniami w zakresie bezpieczeństwa w XXI w., nie jest poziom wydatków na obronność, lecz raczej brak współpracy, brak jasnego podziału zadań i specjalizacji, oraz powielanie i fragmentacja produkcji zbrojeniowej i zamówień, co zwiększa ryzyko braku interoperacyjności między armiami; wzywa jednak państwa członkowskie, aby rozważyły opcję zwiększenia wydatków na obronę z konkretnym przeznaczeniem na umożliwienie efektywnego wykorzystania nabytych helikopterów;

32. wzywa Radę i Komisję do informowania Parlamentu o bieżących inicjatywach mających na celu rozwiązanie problemu braku potencjału w kluczowych dziedzinach, takich jak helikoptery i jednostki wsparcia medycznego, oraz do wysuwania wspólnych projektów finansowych dotyczących gwarantowanego dostępu do takiego potencjału zarówno w celach humanitarnych, jak i związanych z EPBiO;

33. z zadowoleniem przyjmuje opracowany przez EAO projekt radiostacji programowalnej, który niesie możliwość poprawy komunikacji między władzami cywilnymi i wojskowymi w sytuacjach kryzysowych;

34. wzywa państwa członkowskie do intensyfikacji wymiany informacji wywiadowczych – prowadzonej poprzez wspólne centrum sytuacyjne UE; uważa, że należy uwzględnić specjalne środki dotyczące nowych zagrożeń nieobjętych ESB, takich jak bezpieczeństwo dostaw energii i skutki zmian klimatycznych dla bezpieczeństwa;

Zdolności wojskowe

35. jest zdania, że grupy bojowe są instrumentem wspomagającym państwa członkowskie w przekształcaniu sił zbrojnych, wzmacnianiu interoperacyjności oraz ustanawianiu wspólnej kultury strategicznej w dziedzinie obrony; zauważa, że grupy bojowe dotąd nie były używane, z uwagi m.in. na wąsko określone zasady ich rozmieszczenia, oraz wyraża ubolewanie, że obecna koncepcja grup bojowych nie rozwiązała problemu formowania sił zbrojnych do celów konkretnych operacji; jest zdania, że w celu uniknięcia rozrzuconego powielania struktur wojskowych, należy pilnie wyjaśnić tę kwestię;

36. zdaje sobie sprawę z faktu, że formowanie sił zbrojnych jest przede wszystkim kwestią woli politycznej i wspólnej oceny; wzywa Radę do rozważenia możliwości ulepszeń w zakresie formowania sił zbrojnych, np. poprzez dalszy rozwój koncepcji grup bojowych, prowadzący do utworzenia szerszej zakrojonych wspólnych stałych sił zadaniowych UE, lub poprzez prowadzenie bardziej obszernego wykazu zdolności dostępnych w ramach celu podstawowego, tak aby możliwe było sprawne formowanie sił odpowiednich do okoliczności, w jakich prowadzona jest dana misja;

37. wzywa do utworzenia w centrum operacyjnym UE stałych zdolności planistycznych i operacyjnych w celu prowadzenia operacji wojskowych w ramach EPBiO;

38. proponuje, aby umieścić Eurocorps jako stały oddział pod dowództwem UE i zachęca wszystkie państwa członkowskie do wniesienia do niego swojego wkładu;

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

39. wzywa do dalszej poprawy interoperacyjności między krajowymi siłami zbrojnymi UE; ubolewa z powodu istniejącej niejednorodności szkolenia i wyposażenia różnych sił zbrojnych państw członkowskich i apeluje o program wojskowy „Erasmus” obejmujący wspólne szkolenie personelu wojskowego, który brałby udział w operacjach;

40. przypomina, że sukces operacji EPBiO zależy od odpowiedniego wyposażenia i zaopatrzenia personelu wojskowego; wzywa Radę do opracowania wspólnych norm opieki medycznej i opieki na misjach; jest zdania, że takie wspólne normy i regularna wymiana najlepszych praktyk, koordynowane na przykład przez sztab wojskowy UE, pomogłyby poszczególnym państwom członkowskim w działaniach na rzecz rozwoju potencjału, a co za tym idzie, zapewniłyby z czasem sprawne siły zbrojne;

41. wyraża ubolewanie, że ustanowienie EAO nastąpiło zbyt późno, aby zapobiec utworzeniu trzech różnych krajowych programów dotyczących bezzałogowych pojazdów latających w miejsce jednego europejskiego programu, umożliwiając tym samym niektórym przedsiębiorstwom zaangażowanie się w więcej niż jeden projekt, a co za tym idzie kilkakrotne zainkasowanie pieniędzy podatników, a także nie pozostawiając EAO innej alternatywy jak tylko praca nad włączeniem bezzałogowych statków powietrznych do regulowanej przestrzeni powietrznej; wyraża swoje poparcie dla jednego europejskiego projektu satelitarne-go, czy to w dziedzinie wywiadu, czy komunikacji;

42. z zadowoleniem przyjmuje pakiet obronny Komisji, w szczególności jej wnioski w sprawie dyrektywy o zamówieniach publicznych na sprzęt obronny oraz dyrektywy w zakresie wewnątrzwspólnotowych dostaw sprzętu obronnego; wyraża opinię, że są to niezbędne kroki w celu zapewnienia personelowi wojskowemu na szczeblu krajowym i unijnym możliwie najlepszego interoperacyjnego sprzętu;

43. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Rady Sterującej EAO z dnia 14 maja 2007 r., zwłaszcza jej apel o zmniejszenie zależności od źródeł pozaeuropejskich w zakresie kluczowych technologii obronnych oraz podkreślenie konieczności korzystania przez UE z autonomii i suwerenności operacyjnej;

Finansowanie misji EPBiO

44. podkreśla, że rosnąca rola UE, zwłaszcza z uwagi na misje cywilne EPBiO, stwarza zapotrzebowanie na coraz większe środki budżetowe WPZiB, wymaga zatem większego i bardziej terminowego przepływu informacji z Rady, tak aby umożliwić Parlamentowi przygotowanie decyzji w sprawie budżetu rocznego;

45. zachęca Radę i Komisję do opracowania wniosków umożliwiających elastyczne procedury zamówień odpowiednie dla misji cywilnych EPBiO, które bardzo często wymagają szybkich decyzji; wnioski te zostałyby rozpatrzone i zatwierdzone przez Parlament, Radę i Komisję; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja niedawno udostępniła szkolenia w zakresie zamówień i procedur finansowych personelowi misji EPBiO;

46. ubolewa z powodu niepotrzebnej złożoności ustaleń zawartych w art. 28 traktatu UE w odniesieniu do natychmiastowego finansowania spoza budżetu UE działań w ramach WPZiB; nalega na pełne wdrożenie Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami⁽¹⁾ oraz przewidzianego w nim dialogu strukturalnego między Radą i Parlamentem; w dłuższej perspektywie wzywa do przeniesienia mechanizmu „Athena” do WPZiB, zachowując przy tym jego elastyczność;

47. wzywa do przeprowadzenia zgodnie z perspektywą finansową 2007-2013 przeglądu śródkresowego dotyczącego spójności i komplementarności wykorzystania instrumentów zewnętrznych UE (budżetu WPZiB, instrumentu na rzecz stabilności, instrumentu współpracy na rzecz rozwoju oraz instrumentu europejskiej polityki sąsiedztwa) w ramach szeregu akcji (wojskowych i cywilnych) UE w zakresie zarządzania kryzysowego;

⁽¹⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1. Porozumienie ostatnio zmienione decyzją 2008/371/EC Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 128 z 16.5.2008, str. 8).

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

EPBiO a kontrola parlamentarna

48. podkreśla, że dzięki swoim kontaktom z parlamentami krajowymi (konferencja przewodniczących komisji spraw zagranicznych, konferencja przewodniczących komisji obrony, Zgromadzenie Parlamentarne NATO) oraz dzięki przyszłemu wdrożeniu protokołu do traktatu lizbońskiego w sprawie roli parlamentów krajowych Parlament Europejski stanowi na szczęblu europejskim właściwy organ do prowadzenia kontroli parlamentarnej, monitoringu i nadzoru nad EPBiO;

49. w świetle nowych możliwości WPZiB i EPBiO, które mają się stać Wspólną Polityką Bezpieczeństwa i Obrony, stworzoną przez traktat lizboński, pragnie zachęcić odpowiednie komisje Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych oraz Zgromadzenie Parlamentarne NATO do ściślejszej współpracy;

50. zachęca Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa do ustanowienia wspólnie z Parlamentem mechanizmu wymiany informacji poufnych dotyczących pojawiających się konfliktów lub wydarzeń mających znaczenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego, podobnego do istniejących mechanizmów w szeregu parlamentów krajowych państw członkowskich, który – w zależności od stopnia poufności – obejmowałby zamknięte spotkania komisji aż po posiedzenia Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa z wyznaczonymi członkami właściwych komisji i podkomisji;

51. podkreśla, że przed rozpoczęciem jakiegokolwiek operacji EPBiO (w tym zaangażowaniem grupy bojowej) Parlament powinien nadal w ścisłym porozumieniu z parlamentami krajowymi przyjmować rekomendacje lub rezolucje w celu przedłożenia stanowiska Parlamentu Europejskiego przed operacją EPBiO; jest zdania, że w celu zapewnienia elastyczności, gdy Parlament nie odbywa posiedzenia plenarnego lub gdy konieczne jest szybkie rozmieszczenie sił, należy w taki sposób zmienić jego Regulamin, aby dawał przedmiotowo właściwej komisji uprawnienia do przyjęcia w jego imieniu zalecenia lub rezolucji;

52. zwraca się do Rady, aby we wspólnym działaniu zatwierdzającym operację EPBiO zamieszczała odniesienie do zalecenia lub rezolucji Parlamentu, wykazując w ten sposób, że poszukuje poprzez decyzje parlamentarne dodatkowej legitymacji demokratycznej dla swych działań zewnętrznych;

Stosunki UE-NATO

53. ubolewa z powodu sprzeciwu Turcji wobec realizacji strategicznej współpracy UE-NATO opartej na porozumieniu „Berlin Plus” i wykraczającej poza nie; jest zaniepokojony z powodu negatywnych skutków tego sprzeciwu na ochronę personelu UE przebywającego, zwłaszcza, na misji EUPOL w Afganistanie i misji EULEX w Kosowie, oraz wzywa do wycofania przez Turcję tych zastrzeżeń w możliwie najkrótszym terminie;

54. waży, że umieszczenie systemu antyrakietowego w Europie w obecnym czasie może utrudnić międzynarodowe starania na rzecz rozbrojenia; wyraża zaniepokojenie zawieszeniem przez Rosję realizacji jej zobowiązań wynikających z Traktatu o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie, co wzbudziło obawy o strategiczną równowagę w Europie; podkreśla, że obydwie kwestie dotyczą bezpieczeństwa wszystkich krajów w Europie i nie powinny być w związku z tym przedmiotem wyłącznie dwustronnych rozmów między Stanami Zjednoczonymi i poszczególnymi krajami europejskimi; wzywa Radę i państwa członkowskie do utworzenia, wraz z NATO, ram służących uwzględnieniu jak największej liczby europejskich krajów w debacie; zachęca Radę i NATO do oceny szacunkowych przyszłych zagrożeń jądrowych ze strony niektórych krajów oraz niebezpieczeństwa nowego wyścigu zbrojeń w Europie i do zaproponowania adekwatnej wielostronnej reakcji, z możliwością uwzględnienia proponowanego amerykańskiego systemu antyrakietowego w ramach NATO;

55. uważa Unię Europejską i NATO za wzajemnie się uzupełniające, i wzywa do ścisłej współpracy między nimi;

*

* *

Czwartek, 5 czerwca 2008 r.

56. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Zgromadzeniu Parlamentarnemu NATO oraz sekretarzom generalnym ONZ, NATO, Unii Afrykańskiej, OBWE, OECD oraz Rady Europy.

Szczyt UE-Stany Zjednoczone

P6_TA(2008)0256

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie nadchodzącego szczytu UE-USA

(2009/C 285 E/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie stosunków transatlantycznych, a zwłaszcza dwie rezolucje z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie poprawy stosunków UE-USA w ramach porozumienia o partnerstwie transatlantycznym ⁽¹⁾ oraz w sprawie transatlantycznych stosunków gospodarczych między UE i Stanami Zjednoczonymi ⁽²⁾, a także swoją rezolucję z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie stosunków transatlantycznych ⁽³⁾,
- uwzględniając deklarację transatlantyczną w sprawie stosunków UE-USA z 1990 r. i nową agendę transatlantyczną z 1995 r.,
- uwzględniając deklaracje Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych z dnia 26 czerwca 2004 r. w sprawie walki z terroryzmem i z dnia 20 czerwca 2005 r. w sprawie wzmocnienia wzajemnej współpracy w dziedzinie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i zwalczania terroryzmu,
- uwzględniając nadchodzący szczyt UE-USA w dniu 10 czerwca 2008 r. w Brdzie oraz rezultaty szczytu UE-USA, który odbył się w dniu 30 kwietnia 2007 r. w Waszyngtonie,
- uwzględniając wspólne oświadczenia 63. Transatlantycznego Dialogu Ustawodawców z października 2007 r. i 64. Transatlantycznego Dialogu Ustawodawców z maja 2008 r.,
- uwzględniając deklarację ze szczytu Rady Północnoatlantycznej w Bukareszcie w dniu 3 kwietnia 2008 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 maja 2008 r. w sprawie Transatlantycznej Rady Gospodarczej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dokument Wysokiego Przedstawiciela i Komisji Europejskiej dla Rady Europejskiej zatytułowany „Zmiany klimatu a bezpieczeństwo międzynarodowe” (z dnia 14 marca 2008 r.),
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1803 (2008), 1696 (2006), 1737 (2006) i 1747 (2007) w sprawie irańskiego programu jądrowego,
- uwzględniając konkluzje Prezydencji Rady Europejskiej w Brukseli z dnia 16 i 17 grudnia 2004 r., a w szczególności sekcje zatytułowane „Porządek międzynarodowy budowany w oparciu o skuteczny multilateralizm” i „Partnerska współpraca”,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie zmian klimatycznych, w szczególności z dnia 16 listopada 2005 r. ⁽⁵⁾, 26 października 2006 r. ⁽⁶⁾ i 14 lutego 2007 r. ⁽⁷⁾,
- uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, str. 226.

⁽²⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, str. 235.

⁽³⁾ Dz.U. C 74 E z 20.3.2008, str. 670.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0192.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 280 E z 18.11.2006, str. 120.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 313 E z 20.12.2006, str. 439.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 287 E z 29.11.2007, str. 344.